

**Odpowiedź na interpelację nr 1722
w sprawie przywrócenia wychowawcom domów dziecka statusu nauczycieli**

Ministerstwo Rodziny,
Pracy i Polityki Społecznej

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
ul. Nowogrodzka 1/3/5
00-513 Warszawa

**Odpowiedź na interpelację nr 1722
w sprawie przywrócenia wychowawcom domów dziecka statusu
nauczycieli**

**Odpowiadający: podsekretarz stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki
Społecznej Bartosz Marczuk**

Warszawa, 06-04-2016

Odpowiadając na interpelacje nr 1722 Pań Posłanek Anny Schmidt-Rodziewicz oraz Krystyny Wróblewskiej w sprawie przywrócenia wychowawcom domów dziecka statusu nauczycieli, uprzejmie informuję;

Na mocy art. 204 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015 r., poz. 332, z póź.zm.), z dniem wejścia w życie tej ustawy, tj. z dniem 1 stycznia 2012 r., uchylono przepis Karty Nauczyciela, zgodnie z którym ustawę tę stosowało się także do wychowawców i innych pracowników pedagogicznych zatrudnionych przed dniem 1 stycznia 2004 r. w publicznych placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Niemniej jednak ustawodawca, w art. 237 ust. 1 i 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w stosunku do tej grupy pracowników przewidział 2-letni okres przejściowy, po ustaniu którego osoby te miały stać się pracownikami samorządowymi. Oznacza to, że od dnia 2 stycznia 2014 r. wskazane osoby stały się pracownikami samorządowymi w rozumieniu ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz.U. z 2014r., poz. 1202, z późn. zm.).

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wprowadziła zmiany w systemie opieki zastępczej nad dzieckiem, m.in. w roli i sposobie działania placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Zgodnie z przepisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wprowadzono rozwiązania zmierzające do stopniowego przekształcenia dużych – 30-osobowych - placówek opiekuńczo-wychowawczych w małe placówki, w których warunki życia będą zbliżone do domowych, a liczba dzieci umieszczonych w nich nie przekroczy 14. Docelowo instytucje te będą przeznaczone tylko dla dzieci od 10. roku życia, wymagających szczególnej opieki lub działań terapeutycznych, które mają trudności w przystosowaniu się do życia rodzinnego. Placówki te powinny zapewnić dzieciom stabilne środowisko wychowawcze, polegające m.in. na nawiązaniu więzi emocjonalnych z wychowawcą. Aby to osiągnąć, niezbędny jest dłuższy kontakt wychowawcy z dzieckiem, niż to wynika z zatrudnienia na podstawie przepisów Karty Nauczyciela.

Odpowiedź na interpelację nr 1722 **w sprawie przywrócenia wychowawcom domów dziecka statusu nauczycieli**

Podkreślić ponadto należy, że Karcie Nauczyciela podlegali tylko pracownicy zatrudnieni w publicznych placówkach opiekuńczo-wychowawczych przed dniem 1 stycznia 2004 r. Od 2004 r. zatrudnienie w tych instytucjach odbywa się w oparciu o przepisy samorządowe.

Należy także zauważyć, że od dawna placówki opiekuńczo-wychowawcze nie są elementem systemu oświaty. Konsekwentnie od kilkunastu lat system opieki zastępczej nad dzieckiem zmienia się w ten sposób, że opieka ta wychodzi z systemu oświaty, zlikwidowane zostały szkoły działające w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, a dzieci uczęszczają do szkół publicznych. Ponadto placówki opiekuńczo-wychowawcze mają mieć formę bliską formie rodzinnej. Oznacza to, że w celu zapewnienia dzieciom opieki jak najbardziej zbliżonej do rodzinnej dąży się do maksymalnie elastycznego sposobu zatrudnienia wychowawców w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Z uwagi na to, zupełnie niezrozumiałe byłoby, również w kontekście przepisów o systemie oświaty, powracanie do rozwiązań, zgodnie z którymi w stosunku do tych pracowników zastosowanie będą miały przepisy Karty Nauczyciela.

Obowiązujące do dnia 1 stycznia 2014 r. rozwiązanie różnicowało warunki zatrudnienia osób, które de facto wykonywały takie same zadania. Dualistyczny sposób zatrudniania wychowawców powodował, że w placówkach tych powstawały sytuacje konfliktowe w gronie pracowników oraz pomiędzy dyrektorami a pracownikami, co nie sprzyjało tworzeniu dobrej atmosfery, a tym samym miało niekorzystny wpływ na wychowanków.

Należy zauważyć, że obowiązujące obecnie, w stosunku do omawianej grupy osób, przepisy dotyczące pracowników samorządowych określają wysokość minimalnego wynagrodzenia na danym stanowisku. Oznacza to, że ostateczna wysokość wynagrodzenia jest zależna od woli pracodawcy. Tym samym w gestii samorządów pozostawiona została decyzja w kwestii kształtowania wynagrodzeń tej grupy zawodowej. Decyzja ta powinna czynić zadość zasadom współżycia społecznego, tak aby uwzględniać interesy zarówno osób, które do dnia 1 stycznia 2014 r. były zatrudnione na podstawie Karty Nauczyciela, jak i osób, które od 2004 r. są zatrudniane w oparciu o przepisy samorządowe.

Zatem, jak wynika z powyższego, nie widzę konieczności podejmowania inicjatyw legislacyjnych służących zmianie sytuacji byłych nauczycieli, a obecnie pracowników samorządowych, pracujących w charakterze wychowawców w placówkach opiekuńczo - wychowawczych, gdyż obecne uwarunkowania prawne pozwalają samorządowi w dowolny sposób kształtować ich zatrudnienie bądź w instytucjach oświaty, bądź w dotychczasowym miejscu pracy, tj. w placówkach opiekuńczo – wychowawczych.

Z wyrazami szacunku,

Bartosz Marczuk

Podsekretarz Stanu